

REDACȚIA
Arad, Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria
de un an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50 pe 1 lună fl.

N-rii de Duminică pe
an fl. 2.—

Întru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERTIUNILE:
de 1/2 linie: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbre
de 30 cr. de fiecare publicare
cațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nerancate nu
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

De ce se supără?

Timp d'aproape un sfert de veac, biserica gr.-orientală română a fost condusă de gruparea Mocsonyi-Miron-Meșianu. Se înțelege, cu concursul dlor Babeș și Cosma. Gruparea aceasta avea majoritatea în congresul național-bisericesc, în consistoriul metropolitan, în sinodul episcopesc și mai presus de toate: avea *execuțiva* în două eparchii, a Sibitului și Aradului, după-cum atât la Sibiu, cât și la Arad metropolitul Miron și episcopul Meșianu în decursul unei stăpâniri atât de lungi știuse fiecare a-și crea un sinod docil, care le vota încredere în ori-ce moment și ori ce ar fi săvârșit.

Alegerea dela Arad a ciuntit mult din această putere. Nu mai sunt azi, ca înainte cu jumătate an, două diecese la dispoziția dlor Mocsonyi-Meșianu. Din contră, în capul a două diecese stau bărbați pe cari, deși pentru diferite motive, dar gruparea Mocsonyi-Meșianu-Cosma i-a combătut din reputeri. Episcopul Popea li s'a părut prea naționalist: fusese spiritual și întemeietorul partidului național.

Ear' episcopul Goldiș li s'a părut prea puțin naționalist, așa că l'au combătut cu o violență cum numai Miron a fost combătut, tot de d-nii Mocsonyi și Babeș. Vorba este însă, că cu Miron au putut să stea de *loc-meala*, au luat cu el proces verbal că va fi bun Român, va susține cu bărbăție școala și biserica, și nu se va lăsa ademenit de guvern. Până-ce de archimandritul Goldiș n'a îndrăznit nimeni să se apropie cu propuneri, dar' nici el n'a insistat pe lângă nimeni să-l aleagă episcop. Și ce e mai mult: noul episcop al Aradului a fost susținut de diecesă, s'a ales în virtutea încrederii tuturor credincioșilor și având de contra-candidat pe un guvernamental ca dl Hamsea, căruia nu i-a scăpat nici un privilegiu a se arăta că e și mameluc credincios și capabil d'a se da și cu kosuthiștii, când poate încassa vre-o laudă patriotică.

În asemeni împregiurări nimic mai firesc decât ca vechia tovarășie Mocsonyi-Meșianu (și de s'o pute, și Cosma) să caute a-și asigura ce au și, de va fi cu puțință, să mai câștige și din terenul pierdut.

Nu ni s'a părut deci nimic extra-ordinar, când corespondentul nostru sibițian atribuia visei I. P. S. Sale Metropolitului Meșianu la Capolnaș o însemnătate politico-bisericască. Capul archidiecesei nu se vèzuse cam de mulțisor cu dl Mocsonyi, *fără al cărui concurs nu s'ar fi ales*. Ear' alegerile bat la rășe.

S'au dus să se înțeleagă, — eată ce ne-am zis și noi, chiar înainte de a ne fi scris corespondentul sibițian. Mare elector cum s'a arătat atât la alegerea lui Miron, cât și la cea mai recentă alegere de metropolit, dl Al. Mocsonyi își va fi zis și

noul metropolit — numai sfaturi prețioase va ști da.

Nu înțelegem deci supărarea „Telegrafului” și respingem insinuările ce face în articolul, prin care comentează notița corespondentului nostru sibițian.

Să ne numească „Telegraful” un singur om de seamă, care va crede că metropolitul Sibitului s'a dus la Capolnaș, eac'așa, numai să-l dea bună ziua și să-l întrebe de sănătate pe dl Mocsonyi! Înaltpreasfinția Sa, noul metropolit, n'a trecut nici-odată de om atât de sentimental și de duios. Din contră, și-a croit drum prin viață aproape exclusiv numai în virtutea aptitudinilor sale practice.

S'apoi noi nu i-am luat în nume de rău, nici l'am acusat... De ce organul metropolitan să se supere deci și să scrie că comitem *denunțări*?!... Cum adevă: visita asta era tainică și înaltpreasfinția Sa a crezut că va face-o fără-ca fie Românii, fie guvernul, să se întrebe: cam ce rost a avut visita?!...

Metropolitul bisericii române ortodoxe nu e o persoană privată, ci demnitarul cel mai înalt în biserică, atât din punct de vedere religios, cât și politic, ca membru în casa magnaților, și credincioșii sunt în drept a-l controla toți pașii și toate mișcărilor lui.

Înaltpreasfinția Sa metropolitul Ioan Meșianu singur spune prin organul său, că a cercetat pe dnii Mocsonyi la Capolnaș, în scopul de a susține și continua bunele relațiuni inițiate de Șaguna, dar' aceste bune relațiuni se întemeiau pe acțiuni comune politice-bisericesti.

Noi n'am zis că biserica noastră gr.-or. a ajuns culmea tuturor fericirilor și, prin urmare, că nu e nevoie ca căpeteniile bisericii să întrețină legături cu filii cel mai distinși ai bisericii! Dimpotrivă, dacă ne-am plâns de fostul nostru episcop, era mai ales, că pentru unii filii ai bisericii prea era mumă, ear' pentru alții — părinte vitreg... Pentru unii lăsase diecesa să fie *vacă de muls*, ear' pe alții îi prigonă peste măsură și cu nelindurare.

Credem de asemeni, că o apropiere sinceră între căpetenia bisericii și între toți bărbații cei de valoare ar fi nu spre stricăciunea, ci spre binele bisericii. De cât Înalt Preasfinția Sa să considere însă ca bărbați de valoare și de muncă pe cei *aleși de popor*, ear' nu numai pe cei cari pentru un interes ori altul îi sunt *agreați personol*.

Cele ce a pătât în diecesa Aradului să-l fie spre învățatură în toate privințele.

Jghiabul fondurilor secrete. Într'una din ședințele de pe urmă ale comisiunii financiare parlamentare a fost vorba și de *fondurile secrete*, sau cum le zice și: „de dispoziție” (*rendelkezési alap*). La întrebarea ce i s'a pus, Széll a refuzat a da

ceva amănunte, bine înțeles, tot „în interesul țării și al statului”.

„Budap. Hirl.”, deși este una din acele foi care, după convingerea generală justificată, se adapă mai cu belșug din acest jghiab nutritor, se prefăce, în nrul său de la 27 c., că nu e mulțumită cu răspunsul ministrului-president și apoi scrie:

„Dumnealor din diferite partide totuși însă ar fi putut să știricească curioși că: cine, deputații căror partide și ce fel de ziare sunt părtașe de subvenția secretă, și are oare de gând (ministrul-president) a da și de acum înainte literaturii ziaristice independiste din fondurile secrete? Dar cu răspuns le vor pute slujij numai istoriograful secolului viitor după notițele și cuitanțele secrete dela presidenția ministeriului”.

„Pentru țară este destul de diferent, că cine se înfruptă cu acești bani aruncați în vânt”...

Și când te gândești la miseria generală: când auzi și cetești, că în fiecare zi câți inși mor de foame și de desnădejde! Hărtit, trăim timpuri păgâne, ear nu creștine.

Insoțiri de porunceală.

Nu se aude nicăiri, nici în presă, nici în viața de toate zilele absolut nimica de organizarea, dar' și mai puțin de activitatea insoțirilor, ce s'ar fi înființat „în sensul acestei legi”, adevă: a legii respective votată în anul trecut, precum o expusesem atunci într'o serie de articole.

Nici chiar „Centrala” din Budapesta, înzestrată cu atâtea drepturi absolutistice oficiale asupra filialelor înființate din provincie, nu și-a început încă activitatea, fiindcă afară de sumele cu care guvernul i-a pus bazele financiare, nici până astăzi nu s'a adunat capitalul fundațional, preșcris în lege, adevă: nici pe de parte n'au fost subscribe încă acțiunile.

Atât de puțină încredere hrănește lumea în întreprinderea de porunceală Bănffyiană, încât chiar băncile și alte institute de credit, care câștigă milioane din legăturile lor cu guvernul și cu singuraticii lui ministri, s'au abținut de a lua acții d'ale Centralei.

Guvernul cel nou, desperat că nu poate aduce la îndeplinire cu ajutorul adicțiilor sei nici asemenea lege, a dat rușinea la o parte și s'a adresat la banul clerical, cătră fondurile bisericesti catolice (în primul rând capitulele), cu rugare să subscrie acțiunile „Centralei”. Se înțelege, că cercurile hotăritoare asupra astorfel de fonduri rid acuma cu bucurie în fața înțelepților din Budapesta și nu li-ar veni desigur într'ajutor, dacă nu le ar sfătui Apponyiștii la această escontare a evoluției ce se pregătește încet-încet în politica generală a țării.

FIUME.

I.

Înțelepții conducători ai politicii maghiare deodată, earăși, ca din senin, au început a se apuca de rezolvirea „chestiunii Fiumane”. În vederea acestui scop se duse și petrecu acolo trei de pe urmă zile ale săptămânei trecute ministrul de comerț Hegedűs, închipuindu și de sigur, că venind cu „steagul auriu”, adevă: cu promisiuni de câștig prin înființarea de noue așezăminte pentru funcționarea și jidanimea din Fiume, care represintă și apără „ideia”, va pute telegrafa lui Széll: „Veni, vidi, vici!”

Dar' nu e așa. Ministrul a venit, a văzut multe, dar de învins pe cine va — nici n'a convins pe nimeni. Să urmărim însă în mod chronologic această întreprindere flumană a Széll-iștilor.

Într'o notiță din nrul nostru din 19 Octombrie n. reproducusem — *într'ariat cu 2 zile* — o depeșă din Fiume, cu data de 16 Octombrie, despre „boycott”-area tramvaiului electric de acolo, din cauza inscripțiilor și unguerești pe lângă cele italiene pe vagoanele ei. Boycottarea a avut rezultatul dorit, căci compania tramvaiului ștersese urgisitele inscripțiilor. În notița supomenită a noastră reamintisem și de o corespondență din Fiume, apărută în „Bud. Hirl.” de la 29 Iulie, sub titlul de: „*Hiu remények*” și unde corespondentul, *vechii funcționar, iscălit cu numele seu deplin*, pleda că: „guvernul mai bine ar face, dacă s'ar înțelege cu aza zisul partid autonomistic, cel atât de grozav persacutat de Bányffy, decât a se amăgi și mai departe prin cățiva aderenți falși ai regimelor.” Căci, dacă nu o va face guvernul, învingătorul va fi un al treilea — *Croații*.”

(Rugăm pe cetitori a observa bine daturile întâmplărilor.)

Guvernul, nici presa n'au reușit nimic la această admonițiune a slujbașului-corespondent, nici că s'a vorbit ceva de „chestiunea flumană”. Deodată însă, ca din senin, apare la 20 Octombrie, în foaia *archi-oficioasă* litografată din Budapesta următoarea telegramă din Fiume:

„Contele Szapáry László, guvernatorul din Fiume, a chemat ieri la sine pe *ex-podesta* Dr. Michail Mayländer la o *consfătuire* extrem de importantă. Înainte de această consfătuire, Mayländer a ținut sfat îndelungat cu fruntașii partidului autonomist, cari s'au exprimat, ca el să primească invitarea la consfătuire. Audiența (!) *ex-podestei* a ținut de la oarele 11 înainte de amiază până la 2 după amiază, ear' obiectul ei îl forma afacerea reinstalării „*rapprezentanz*”-ei. Imediat după consfătuire (!) contele Szapáry a plecat la Budapesta (adevă: tot la 20 Octombrie), pentru a raporta ministrului-president, Mayländer a formulat, precum urmează, dorințele autonomiștilor:

1. Rapprezentanza va fi reinstalată și va fi înzestrată cu cercul de competență a comitetului administrativ de până acum

2. Inspectiunea (privegherea) asupra școalelor populare (normale) va fi concredută rapprezentanzel; prin urmare va înceta inspectoratul de școale de până acum.

3. Rapprezentanza va căpăta (poate recăpăta? R. „Tr. P.”) dreptul consultativ asupra introducerii legilor ungare.

„Acestea sunt dorințele autonomiștilor, care vor forma obiectul discuțiilor mai departe. Aceste negocieri (tárgyalások) vor avea menirea a găsi modul de rezolvire justă a chestiunii Fiumane“.

În același număr, când „Egyetértés“ comunica această telegramă oficială (nrul de la 21 Octom.), după ce li făcuse un comentariu în felul său, scria: „*Încă târziu noaptea foile litografate oficiale vorbesc despre afacerea Fiumană. Și ceea-ce este înspăimântător, în mod surprinzător își contrazic total. „Budap. Tudositó“, ca și când ar întregi telegrama din Fiume a lui „M. N.“ (pe semne „Magyar Nemzet“ — R. „Tr. Pop.“) serie următoarele:*

„Față cu stirea dată de mai multe ziare, ca și când afacerea Fiumană ar fi intrat într-o nouă fază, putem declara, că în cererile inițiate numai atât se știe, că guvernorul din Fiume, contele Szapáry, venind la Budapesta și raportând ministrului-prezident despre situația de acolo, a pomenit, într'altă, și despre niște propuneri, ce li s'au făcut lui. Ministrul-prezident a declarat, că în acest moment nu poate discuta această afacere“.

Contele Szapáry s'a reîntors în ziua aceea la Fiume — spune „Egyetértés“ mai adăugând: „Față cu toate acestea „Orsz. Értesítő“ publică un comunicat, care tăgăduiește tot și sună în următorul chip“:

„Contele Szapáry László, guvernorul Fiumei, a sosit aici și a raportat, ca de obicei, ministrului-prezident despre afacerile curente. Svonurile, că s'ar plănuia acum regularea definitivă a afacerilor Fiumane și călătoria contelui Szapáry ar sta în legătură cu această treabă, nu răspunde adevărului“.

Așa-dar' trei oficiale și fiecare vorba altfel, ba se băteau „surprinzător de înspăimântător“ — vorba-lui „Egyetértés“ — în capete. Scopul: mistificarea, al căreia izvor principal este zăpăceala.

DIN AUSTRIA.

Scopul e ajuns!

Delegațiunea austriacă a fost aleasă în ședința de Sâmbăta trecută, 28 Octomvrie. Evenimentul acesta produce cu atât mai multă surprindere, cu cât s'a petrecut aproape în deplină liniște și înțelegere. Într'adevăr, afară de cei 5 Schönereriani și vr' 2—3 socialiști, cari așa zicând „de rușine“ se vedeau siliți să protesteze, toate celelalte portide, din ambele tabere dușmane, par-că s'au întrecut în râva de a contribui la alegerea cât se poate de nedreptă a delegațiunei.

Că aleasă va fi, despre aceasta nu începea îndoiială încă de când cu prima ședință a parlamentului, ba am putea afirma, precum ne și exprimaserăm la timpul său, încă și înainte ei, căci ori-câte rezoluțiuni au luat Cehii, fie înainte, fie după deschiderea Reichsrathului, în nici una nu obvenia vorba: „obstrucția“, ci totdeauna cel mult: „oposiție cât se poate de crâncenă, intransigentă“. Se înț lege, că atât rezoluțiunile, cât și aplicarea lor în cameră, prin vorba și faptă (atacul asupra ministrului de justiție Kindinger cu ghiulele de hârtie) concepute și duse erau în așa chip și diapason nu numai împotriva guvernului — cu tot ce se leagă de el (cercurile birocratice înalte și militare, contele Goluchowski, ba chiar și Coroana însăși)—ci nu mai puțin din considerații față cu alegătorii și peste tot față cu poporul ceh.

Deputații cehi și cererile inițiate în tainele culiselor și intrigelor celor mai ascunse din Viena știau de mult foarte bine, că trebuie să se împace cu revocarea ordonanțelor, sau, după vorba nemțească: „sich fügen in's Unvermeidliche“; ei de mult se pregăteau la aceasta, căci altfel nu se puteau întruni delegațiunile, ear' cererile politice din Ungaria nu admiteau, în ruptul capului altă deslegare a afacerilor budgetului — comune, de cât numai strict după litera art. de lege dualistic XII. 1867. Pe lângă aceasta influențau negreșit asupra deciziunii Coroanei și considerațiunile externe, față cu Berlinul, pentru care pleđa în primul rând contele Goluchowski. De aceea se și năpustise deputatul ceh Dr. Stránsky (Ovreu botezat), în ședința de Mercuri, cu atâta vehemență și de repetite ori asupra „sindicatului Goluchowski“.

Despre toate aceste lucruri vom mai avea prilegiu să vorbim mai în amănunt, căci ședințele Reichsrathului sunt amânate până la 6 Noemvrie. Astăzi vom da numai unele amănunte despre cele petrecute nemijlocit înainte de alegerea Delegațiunei. Dreapta avea de gând, să fixeze alegerea Delegațiunei pe ziua de 7 Noemvrie, adică până peste „ziua Morților“ apuseană, ear' până atunci să se fi urmat discuțiunea asupra declarațiunilor „prezidentului în consiliul de miniștri“, contele Clary, făcute în prima ședință. Vineria trecută, 27 c. înșă, contele Clary a căpătat următoarea telegramă de la împăratul:

„Rog, a spune dlui Javorski că aș dori mult, ca alegerea delegațiunilor să se întemple înainte de vacanțele (cu prilegiul sărbătorilor din 1 și 2 Noemvrie. R. „Tr. P.“) și că m'a atins foarte penibil știrea despre intenția de a amâna

această alegere“.

Contele Clary s'a repezit imediat cu ea la presidentul comitetului executiv al dreptei, fostul ministru Javorski; acesta a convocat fără amânare comitetul, care a hotărât cu unanimitate, că cu cea mai mare plăcere va îndeplini dorința împăratului.

Presidentul clubului deputaților Cehi, Dr. Engel, încă tot în aceeași zi a convocat pe al sei la consfătuire, care — pentru ochii alegătorilor — a decurs „destul de furtunoasă“, dar' în urma urmelor totuși s'a primit hotărârea comitetului executiv al dreptei, cu condițiunea, că propunerea pentru alegerea Delegațiunei nu o va face Javorski, ci presidentul Camerei, Dr. Fuchs.

Zis și făcut. Și scopul de căpetenie e ajuns.

Alegerea s'a făcut, precum prescrie legea, după țeri, ear' nu din întregul, așa zicând „ne-autonomizat ad-hoc“ al parlamentului. Cehii și Nemții din Boemia s'au înțeleas, ca și în alți ani, anume dintre 10 delegați ce se cad țeri lor, au fost aleși: 4 Cehi, 4 Nemți și 2 proprietari mari conservativi.

Asociațiunea națională din Arad.

În legătură cu o listă pentru înscrierea de membri, comitetul „Asociațiunei naționale din Arad pentru cultura poporului român“ a lansat următorul apel:

Prea Onorate Domnule!

„Asociațiunea națională din Arad“, întemeiată pentru a sprigini și înalța cultura poporului român în general, și îndeosebi a ajutama și încuraja la învățatură și la meserii tinerimea lipsită de mijloace, reclamă și ea spriginire morală și jertfe materiale posibile dela fiecare Român, care iubeste cultura și dorește propășirea neamului.

Ajutoarele, ce am putut distribui anul trecut, sunt mici și prea puține, căci fondul, de care dispune „Asociațiunea“, nu poate totdeauna nici pe de parte lipsurile și trebuințele tinerilor îndrumați la caritatea și filantropia societății.

Pentru aceea, expirând perioada de trei ani a deobligamentului membrilor ordinari ai „Asociațiunei“ noastre naționale aradane, și trăind în cursul unei noue perioade de trei ani pentru conscrierea de membri, ne adresăm către Pr. On. D-Ta cu rugarea, să te înscrii și D-Ta de membru la „Asociațiunea“ noastră aradană, și să stărnești în cercul cunoscutilor, ca și

alți indivizi să se înscrie în lista alăturată de membri ai „Asociațiunei“ pe trei ani pe lângă solvirea taxei de 2 fl. v. c., pe anul prim, care D-Ta o vei încasa și expeda la adresa dlui Sava Raicu, secretar la banca „Victoria“ în Arad, dimpreună cu lista de subscriere a membrilor, negreșit până Duminecă în 12 Noemvrie s. nou.

Arad, la 19 Octomvrie 1899.

Direcțiunea „Asociațiunei naționale în Arad pentru cultura poporului român“.

Petru Truța, director primar.	Dr. G. Proca, secretar.
Sava Raicu, cassier.	

NOUTAȚI

Arad, 30 Octomvrie 1899.

Schimbări diplomatice în România. Dl Nicolau Mișu, secretar general în ministerul de externe al României, va fi numit consul general la Budapesta.

Un omor și o familie nenorocită. Din comuna Mörul (comitatul Caraș-Severin) ni se scrie următoarea veste întristătoare: „Duminecă, 22 l. c. n. băiatul de 15 ani Nicolau Mălăescu a ucis pe tinerul Ioan Mălăescu de 19 ani, împlăcând un cuțit în pântecul acestuia, care după 24 de ore a reposat în durerea celei mai cumplite. Pricina groaznică nenorocirii este, că Ioan dejenise pe Nicolae, pentru-că acesta bătuse pe o sorioară a lui Ioan. Prin nenorocirea aceasta însă s'a produs alta îndoit mai mare, căci mama ucisului a rămas acum în cea mai cumplită miserie, cu 5 fete mici și nepuținătoare, cari sunt silită să în strălucire de cerșitor și să apuce ulitele, umblând din ușă în ușă, neavând acum pe nimeni, care să le câștige nici o bucată de mâncare.“

În numele nenorocitei familii, subscrisul vin a ruga toate inimile bune și creștinești, ca să binevoiască a contribui fiecare cu cât va pute pentru ajutorarea ei și pentru alinarea suferințelor, de care este coplesită, ear' obolul lor a-l trimite la „Asociațiunea comunală“ în Mörul (comit. Caraș-Severin). — Îndoit dă cel ce grabnic dă pentru un scop atât de uman și de creștinesc. — Iovită Draghici, econom“.

Un creștin bun. Tanasa Iacob, econom în comuna Hordou, a dăruit bisericii

VOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.“

POLITICA ȘI MORALA.

„Ca să putem fi liberi, zice Ciceron, trebuie să fim sclavi legii“.

Un particular consideră războiul ca ceva imoral, contrar omeniei și justiției; un războiu izbucnește între țara sa și o națiune străină. Deserta-va el pentru a se supune conștiinței sale? A uita degustul ce-l inspiră luptele sângeroase, când forța nu e, de cele mai multe ori, de partea dreptății, a combaterii cu concetățenii săi, a lupta cu bărbăție contra vrăjmașului și a împărtași primejdia comună, eată adevărată datorie.

Un altul, fără să condamne războiul în mod absolut, judecă, că un războiu întreprins de țara sa e nedrept, că dreptatea e de partea adversarilor. Trece-va el la vrăjmaș pentru a rămâne credincios conștiinței sale? Datoria lui e de a și înăbuși scrupulele, de a rămâne alături de al săi și de a lupta de o potrivă cu ei.

Un cetățean nu admite că societatea are drept să lovească pe un vinovat cu pedeapsa morții. Sorțul îl desemnează să facă parte din comisiunea juraților chemați a se pronunța asupra vinovăției sau inocenței preveritului. Are el dreptul să declare că acuzatul e nevinovat, contrar opiniei ce

și-a făcut ascultând desbaterile, după ce a prestat jurământ a se pronunța așa, cum îi va dicta conștiința? Pentru a împedeca să nu se aplice pedeapsa cu moarte, pe care o reprobează, poate el să sustragă pe un criminal te la pedeapsa pronunțată contra lui de justiția țerei? El e ținut să se supună legii care-l ordenă să declare dacă crede că acuzatul e vinovat sau nu; făcând astfel, el îndeplinește o datorie publică. Responsabilitatea lui nu mai e în joc, ea fiind acoperită de o responsabilitate superioară.

Un avocat e însărcinat să apere pe un om, pe care-l crede vinovat. Încercând să întunece convingerea juraților și a judecătorilor, prin aceasta nu caută el să răstăcească justiția, nu lucrează el contra conștiinței sale? Nu, de loc, căci procedând astfel, nu face de cât să și îndeplinească datoria. Sarcina lui, în asemenea împrejurări, e de a se servi de toate mijloacele cari ar pute să ușureze poziția clientului său, precum ministerul public are misiunea de a face să reiasă, conform conștiinței sale tot ce poate căde în sarcina acuzatului Amândouă, avocatul și reprezentantul ministerului public, nu fac alt-ceva, de cât să îndeplinească un mandat ce le impune societatea. Cu atât mai mult, acela pe care legea îl desemnează să judece pe un vinovat, acela pe care îl investește cu mandatul de a da justiția în numele său, de a condamna sau achita, magistrat sau jurat, cu atât mai mult un asemenea om e dator să nu asculte de cât conștiința sa și să nu

jertfească nimic din ceea-ce îi ordonă datoria, fie că apărătorul sau acuzatorul s'ar încerca să-l seducă, fie că ar căuta să îl inspire teamă.

Nu sunt, însă, și casuri când nesupunerea la legile în vigoare, la prescripțiile aceluia cari guvernează, devin legitime?

Când e vorba de a resturna un guvern nedrept, insurecția nu e oare autorizată de dreptate? Acela care lovește pe un tiran, nu merită el oare să fie lăudat? Atena n'a ridicat ea oare stăruie ucigașilor lui Hippas, Harmodius și Aristagion?

Sunt, însă, și insurecții cari se aseamănă cu loviturile de Stat. Asemenea insurecțiuni nu pot fi de cât condamnate; excesele și abuzurile unei autorități arbitrare nu le pot justifica sub nici un cuvânt.

Bossuet, deși reprobează despotismul, deși recunoaște că sunt legi, „contra cărora ori ce s'ar face e nul de drept“, totuși declară categoric că „supușii datoresc printului o deplină supunere, că ei pot numai într'un singur cas să nu dea ascultare printului, atunci când el săvârșește fapte contrare poruncilor lui Dumnezeu“. În ochii lui, suveranitatea porcede de la Dumnezeu. Nimeni n'are dreptul să și răbune contra reprezentanților lui Dumnezeu pe pământ, îndreptarea exceselor ce ar comite fiind de resortul tribunalului divin.

J. J. Russeau proclamă, din contra, că poporul e suveran: „Nu există, și nici poate exista vre un fel de lege fundamentală, obligatorie pentru masa poporului“,

princip tot atât de absolut ca și acela al lui Bossuet și în virtutea căruia Robespierre a putut să zică că, în unele cazuri, insurecția e cea mai sfântă datorie“. Greutatea constă însă în determinarea acestor cazuri: când un popor revoltat răstoarnă puterea stabilită, trebuie determinat, într'un studiu al faptelor, făcând cu răbdare și scrupulositate, dacă revoluțiunea săvârșită merită a fi aprobată sau condamnată, căci ar fi mai mult de cât imprudent a admite, împreună cu dl Bonald, că „ori-care revoluție nu e de cât o sforțare ce face societatea pentru a restabili ordinea“. Absurde, că revoluția pretinde că distruge, n'ar pute fi îndreptată, înecul cu înecul, prin măsuri legale, pacifice, regulate? Dacă nu se fac încercări serioase pentru a ajunge la acest rezultat, în acest caz rămâne dovedit, că s'a turburat ordinea socială fără să se fi simțit o necesitate absolută, că s'au deslănțuit pasiunile, urile, neftele de tot felul, cari nu pot fi înăbușite apoi de cât cu foarte mare greutate, ceea ce constituie o slăbire pentru mult timp a respectului ce se datorește autorității și legilor.

În asemenea împrejurări, putem zice ca și Aristot că: „în cazul când amănunțirea e neînțeleasă și când domnia obiectivă de a desființa legile primejdioase, în acest caz e mai bine a suporta unele imperfecțiuni în legislație“, sau după cum se exprimă Pascal că: „e tot ce poate fi mai primejdios, a soue poporului că legile sunt nedrepte, deoarece ce poporul nu are su-

ca. cat. de acolo considerabila sumă de 2000 fl. O faptă atât de nobilă și creștinească se laudă de sine.

Dela comitatul Sibului. Pe zina de 8 Noembrie a. e. e fixat termenul de alegeri locale municipale în comitatul Sibului, devenite vacante prin moarte ori abdicare, și anume: în cercul II. al Sibului, are a se alege un membru pe 5 ani; în cercul III. un membru pe 2 ani, și în cercul Noerichu și I membru pe 2 ani.

Episcopul Strossmayer, după un vesteste, în 17 Noembrie a. e. împlinește 50 de ani de la numirea sa ca episcop în Diocesa. Din acest rar incident Croații pregătesc frumoase sărbători în onoarea lui, și în ziua jubilară.

Francezii între Români. Săptămâna trecută doi tineri Francezi Lucian André și Jac. Lemoine, elevi ai profesorului Picot, au venit în Ardeal ca să învețe limba română. Spre acest scop dl. S. S. au așezat în comuna Săbiște, lângă Sibiu.

Concert și joc în Bistrița. Ni se trimite următoarele rânduri: Reuniunea română de cântări din Bistrița va arăta, prin conducerea dirigintului propriu Traian Brătescu, Duminică în 5 Noembrie st. n. 1899, în pavilionul de sticlă la Bombardier (pe promenadă) un concert împreună cu joc la care invită comitetul arangeator. Invitații speciale nu se distribuie. Onoratul public este rugat a se prezenta pe la ora 7. Programul se va distribui gratis la casa. Prețul de intrare: locul I. 30 cr., locul II. 60 cr., locul III. 40 cr., parter: 30 cr. La joc pot lua parte numai domniți provăzuți cu ea. Coștele de joc se capătă la casă cu 25 cr. bucată. Venitul e destinat în favorul fondului Reuniunii de cântări. Inceputul precis la 8 ore și afară.

În amintirea ostașilor căzuți la Königgrätz în 1866, reuniunea centrală din Bona pentru ridicarea de monumente militare, a ridicat pe câmpul de luptă dela Chlum un ossuar, a cărui sfântire se va face în 2 Noembrie, la 10 ore a. m., iar după actul sfântirii se va servi parastas pentru sufletul soldaților căzuți în acea luptă memorabilă.

Frumsețea limbei maghiare. În foaia lui „Alkotmány” dela 28 e. găsim următorul specimen de frumsețea a limbei maghiare:

„...legilor, decât pentru că le crede dreptei”.

Kant merge și mai departe. El susține, în numele principiilor filosofice, doctrina supunerii absolute și neschimbate, pe care Bossuet o prescria în numele legilor religioase.

După această filosofie, care a ridicat atât de sus respectul persoanei omenești, dacă e o datorie pentru ori-ce om de a face parte dintr-o societate juridică, e o datorie pentru el, tot atât de mare, de a se supune orbește acelui care e investit cu comanda supremă. Preceptul: „Supune-te autorității care are putere asupra-ți”, e un imperativ categoric, căci ideea unei voințe colective, dându-și singură legi, e sacră și inviolabilă, ea și însăși libertatea unui om. Ori ce apel la forță e distrugerea însăși a oricărui constituțional juridic și înapoarea la starea de barbarie ce se perde în negura veacurilor.

O asemenea abdicare n'ar pute fi primită însă, fără să se limiteze drepturile omului.

Dacă abuzurile de care suferă societatea sunt intolerabile; dacă nu e alt remediu decât forța pentru o luptă contra nedreptății și a tiraniei, care apasă asupra poporului, atunci dar numai atunci, ar pute fi justificată călcarea în picioare a legilor stabilite, atunci numai s'ar pute aplauda călcarea Tarquinilor, r. sturnarea Decemvirilor, emanciparea Statelor-Unite.

„...pogány szellemben nevelkelett elemek fettek zert népszerűség;” adică 13 o neaccențuate și 1 accentuat una după alta neinterupt. Nu-i vorbă, am găsit noi, acum doi ani, în „Pesti Napló” o frasă compusă dintr'un lanțisor de 19 o uri. Și cât de plăcut sună la auzit, mai ales când se pronunță cât se poate de curat pe ungiure, cum vorbese, spre pildă, pe la Agria!

„Rumänische Correspondenz” va fi titlul unei publicații politice, care va apăre în București în limba germană odată pe săptămână, în felul corespondențelor politice din străinătate, cu menirea de a servi ca manuscris redacțiilor din străinătate.

La expoziția din Paris. dl. Mocanu, profesor de gimnastică în București, va reprezenta cu elevii sei dansuri naționale românești. Trupa, cu care se va produce dl. Mocanu, e deja compusă, mai având să câștige încă numai dansatoare.

Fete în grevă. Joia trecută dimineața între orele 7—8 o ceată de 1000 fete percurgea străzile Vienei. Erau cusătoresele, cari se puseseră în grevă fiind-că proprietarii atelierelor li au detras onorarul pentru lucrul prestat peste orele de muncă. În piața St. Stefan cea a fost împresă de poliție. Grevistele s'au intrunit însă de nou și au continuat — greva. Cătră am-azi însă divergențele de plată s'au aplanat și fetele au intrat earăși în lucru.

Krüger și familia sa. Presidentul Transvaalului, Pavel Krüger, este în vârstă de 74 de ani; cu toate acestea el este așa de viguros, încât, după cum se vesteste, s'a dus în tabăra Burilor și împreună cu Joubert dirigează operațiunile armatei. Bătrânul president duce o viață foarte regulată și e foarte activ. Se scoală dimineața la 5 oare, la șese asistă la serviciul divin, apoi rezolvă acte oficiale până la 9 ore, când de obicei se intrunește în sedință Folkraadul (parlamentul). Krüger se ocupă de obicei cu afacerile publice până la 4 ore din zi, când se retrage în cercul familiei sale. Dnsul are familie mare. E însurat a doua oară. Nevasta lui e modestă, activă și mamă foarte îngrijitoare. Krüger a avut 16 copii, dintre cari sunt în viață 11 și are o mulțime de nepoți, din cari 50 sunt înrolați la oaste.

O nouă carte folositoare. Sub titlul: „Amicul Poporului, îndreptător în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român”, de Titu Vuiculescu, pretor, a apărut

Atunci am puté zice, împreună cu Guizot, că: „A sosit ziua... când se naște pentru popoare, dreptul de-a se apăra ele înseși prin forță, nemai găsind în ordinea stabilită nici siguranță, nici recurs: zi de groază și necunoscută, ce nici 'o știință omenească n'ar puté-o prevedé, ce nici o constituție omenească nu o poate regula, care, cu toate astea, se ridică câte odată înboldită de mâna divină. Dacă acest mare drept social n'ar apăsa asupra însăși puterii care-l tăgăduiește, de mult neamul omenească și s'ar fi pierdut și demnitatea și onoarea”.

În ori ce caz, putem noi oare scusa pe acela care lovește pe un tiran? Grecii și Romanii nu se mulțumiau numai să-l scuse, ci 'l gloriificau chiar.

Cerințele conștiinței moderne sunt mult mai mari.

Pentru noi, omorul politic, fie el întru-bușinat pentru cea mai nobilă cauză, nu găsește îndurare în fața istoricului, pentru-că asasinatul e o crimă ce nu poate fi autorizată de nici o cauză.

În fine, pentru a complecta această sarcinistică a datoriei cetățeanului față cu Statul, dacă legile țerei nu se potrivesc cu conștiința lui, în acest caz ce datorie mai are el?

Într-o zi, fariseii, voind să încerce pe Isus, li ziseră: „Stăpâne, spune-ne dacă trebuie să plătim tribut lui Cesar?”. Isus le răspunde: „Arătați mi monedă cu care se plătește tributul”. Ei li arătară un dinar.

tocmai acum în tipografia „Tribunei Poporului” în Arad o carte în adevăr folositoare pentru popor. Ea se extinde pe 148 pagini, în format 8° mare, cu un tipariu frumos și bine îngrijit, broșată elegant și scrisă într'un limbaj la înțelesul poporului. Materialul, împărțit în numeroase capitule mici, cuprinde sfaturi și învățături de foarte mare folos pentru toate treburile și trebuințele poporului. Ori-ce daraveri, pe cari poporul le are aproape zicând atât ca dirigătorii administrative, cât și ca judecătorii din patrie, cărturarilor din popor le află în cartea aceasta toate la un loc, bine lămurite și spuse în limbă populară și înțeleasă de toți.

Prețul acestei cărți folositoare și voluminoase este numai 1 coroană (50 cruceri) și se poate comanda atât la autor în M. Péska, cât și la administrațiunea „Tribunei Poporului”.

ULTIME ȘTIRI

Războiul anglo transvaalic.

Ziarele străine publică în fiecare zi mai multe amănunte despre „înfrângerile Burilor” de la 20, 21, 22 și 24 Octomvrie, în urma cărora trupele englezești în Natal au fost silită să opereze un strajic „Bückwärts-Concentrirung”, paaa la orașul Ladysmith și în care ele au pierdut nu numai un număr mare de morți și răniți, dar pe lângă numeroși prizonieri singuratici de toate gradele, încă și două escadroane întregi-întreguțe de cavalerie. Ear' de muniție, arme, tunuri și altele nici că mai amintim în special.

Deși ziarele englezești ele însele, chiar și cele oficiale, nu mai ascund pierderile, totuși unele dintr'însele tot încă persistă pe lângă mistificarea cu „victorie reputată”. Amănuntele, de care e vorba deci, nici nu sunt scoase din izvoarele engleze, ci din informațiunile, ce le dă lumii reprezentantul Transvaalului în Europa, secretarul de stat Leyds, care își are domiciliul stabil în Bruxelles. Fiind toate liniile telegrafice submarine (cabelurile) în posesiunea Englezerilor, nici nu ne prea închipuim pe ce cale capătă Leyds știrile din patria sa. Deși întârziate însă, ele totuși desvălesc adevărul.

Eată unele din telegramele de pe urmă:

Londra, 28 Octomvrie. Azi înainte de amiază s'a început lupta decisivă lângă orașul Ladysmith. Știrile d'acolo

se așteaptă cu extremă încordare.

Lui „Standard” i-se telegrafează din Constantinopol, că la începutul săptămânei (adecă pe la 23 sau 24 Oct. R. „Tr. P.”) a primit din Londra o depeșă, care spunea, că Englezii au încercat lângă Dundee o înfrângere sângeroasă.

Newyork, 28 Oct. „Newyork-Herald” anunță în ediție specială, că Burii au cucerit orașul Mafeking.

(Este unul din orașele de căpetenie pe câmpul de luptă apusean, în țara Beciuaiilor. Peste tot recomandăm cetitorilor, să citească știrile despre decurgerea războiului cu mapă în mână; căci numai așa ese la iveală roșul și interesul cetirilor).

ECONOMIE.

Grâne.

	Arad:	B.-Pesta
Grâu Aprilie fl.	7.60—7.85 fl.	8.48—8.51
	7.40—7.60	
Cucuruz vechiu	4.90—5.	5.05—5.25
nou	3.70—3.80	5.14—5.15
Orz vechiu	5.30—5.40	5.90—7.—
nou	5.20—5.30	6.—6.10
Secară Apr.		6.82—6.86
pe Oct.	5.70—5.80	6.43—6.62
Ovăz Apr.	4.40—4.50	5.35—5.45
Oct.	—	4.90—5.28

Cursul pieții din Arad.

Hârtie-monedă română	Camp. fl.	9-48	vând	9.52
Lire turcești				
Imperiali (15 R. aur)		18.90		19.—
Ruble rusești 100 à		126.—		127.—
Galbeni		5.58		5.62
Napoleon-d'or		9.48		9.55
100 Marce germane		58.50		58.95
Livre sterling		11.90		12.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

Unzari, greutate:			
bătrân 320—380 kg.	40—42.	cr. p.	kg
tineri 320—390	44—44.5		
250—390	44—45		
până 250	45—46		
mijlocie 240—260	47.5—48		

Păstăioase:

Fasole boabe mari albe și rot.	fl. 6.—	6.50
„ „ „ cenușii	7.25	7.75
„ „ „ colorate	5.75	6.—
Linte	10.—	16.—
Mazere pentru fert	11.—	—
„ „ „ aurătită	17.—	—
Macu	31.—	33.—

Seminte:

Trifoiu roșu	98	40.—	43.—
Lucernă: ung.	40.—	43.—	
ital.	98	45.—	47.—
In, după calitate	10.50—	11.—	
Ulei de napi	33.—		
Petrolu american rafinat fl.	22.50	100 kl	
rusesc	20.—		
de Orșova	19.—		
de Brașov	18.—		
Spiri grob pentru rafinat fl.	16.50—	16.75	
Lână: de vară	fl. 90.—	92	
vântată	90.—	93	
albă	108.—	114	

Poi lucrate:

prima Einsatz-Terzen	10—13 Kl fl.	137.—	140
„	14—20	143.—	148
„ Zweisatz	20—22	133.—	135
„ Dreisatz	22—24	140.—	142
„	25—26	143.—	145
„	26—30	145.—	146
„ de bivoli	28—32	142.—	144

Spirit:

		19 Oct.
Spirit rafinat; cu toptanu		55.50
„ „ „ cu micu		56.50
„ brut cu toptanu		54.50
„ „ „ cu mic		55.50

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.
Red. respons.: Ioan Russu Șirianu.

La administrația

„Tribunei Poporului“

se află în deposit spre vânzare următoarele opuri și broșuri:

„Povestea unei coroane de oțel“, cu prețul de 75 cr., „Răsboiul nostru pentru neațarnare“ cu 55 cr., de *George Coșbuc*.

„Teoria dramei“ de Dr. Iosif Blaga. Prețul 1 fl. 80 cr.

„Cuvântări bis. de Massilon traduse prin Ioan Genț. Prețul 2 fl. 50 cr.

„Lupta pentru drept“ de Dr. R. Ihering traducere, de T. V. Păcățeanu Prețul 1 fl.

„Din vremuri apuse“ de Iudita Secula, Prețul 50 cr.

„Juvenilia“, proză și versuri de Sextil Pușcariu. Prețul 80 cr.

„Vieritul“, de Petru Vancu. Prețul 50 cr.

„Pribeag“, de I. Sceopul. Prețul 75 cr.

La facerea comandelor, cari se vor efectua prompt, rugăm a se adauge și spesele de porto postal.

Administrațiunea „Trib. Pop.“

Exerciții intuitive și gimnastice, manual pentru învățătorii școlilor populare române, întocmite după plan, de Ioan Tuduceșcu, învățător în *Lipova*. Ediția a III. Prețul unui exemplar: 30 cruceri.

„Pălăria Ceasornicului“, comedie într'un act de Mdm. Emile de Girardin, localizată de A. G. N. — Prețul 25 cr.

„Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune“, de Alfred Kormos, trad. de Constantin Pop, funcționar la „Albina“. Carte foarte importantă pentru membrii din direcțiunea tuturor institutelor de bani și a ori-cărora societăți pe acții. Costă 1 fl. 50.

„Povestea unei coroane de oțel“, de iubitul nostru poet *George Coșbuc*, a apărut în București, în editura librăriei C. Sfetea, cu o mulțime de ilustrațiuni intercalate într'un text istoric-poporal, ce se extinde pe 260 pagini ale volumului în format octav mare, cu un tipariu frumos și cât se poate de bine îngrijit. Prețul: 1 leu 50 bani.—Din titlul cărții încă se poate vedea, că ea cuprinde istorisirea despre „Restatornicirea domniei românești și răsboiul pentru neațarnare“, scrisă anume pentru țerănin. e. Incepând dela introducerea, până la pagina ei din urmă, cartea aceasta, îndeosebi, este scrisă cu atâta foc și dragoste de neam, cu atâta măiestrie și farmec și într'o limbă atât de dulce poporală, încât, începând odată s'o citești, n'o mai poți lăsa din mâni până ai isprăvit-o. Și după-ace ce citi-o odată, din nou o începi și mereu o citești și tot nu te mai sature. — O adevărată comoară literară și un mărgăritar neprețuit în literatura noastră poporală. Fără serviciul, ce are să facă opul acesta țeranului cărturar nu numai în România, ci în toate țerile locuite de Români,—nemăsurat va fi. Va reinvia, unde va trebui, va potența, unde este: adevăratul simț național, iubirea curată de neam și de patrie, îndemnul spre fapte mari și glorioase și neclintita dragoste pentru limba strămoșească.

Din „Biblioteca Teatrală“ au apărut până acum următoarele broșuri:

Nr. 1. „Soare cu ploaie“, comedie într'un act de Iosif Vulcan: 20 cr. Nr. 2. „Idil la țară“, comedie într'un act, localizată de *Maria Băulescu* după Juin și Flerx: 20 cr. Nr. 3. „Biletul de tramvai“, comedie într'un act de Gr. Mărunțeanu: 15 cr. Nr. 4. „Un om buclucăș“, comedie într'un act localizată de *Maria Băulescu*, după M. Michel și Labiche 20 cr. Nr. 5. „Trei doctori“, comedie într'un act localizată din l. germană de *Virginia A. Vlaicu*: 20 cr. Nr. 6. „Pălăria ceasornicului“, comedie într'un act, de Mdm. Emile de Girardin, localizată de A. G. N.: 25 cr. Nr. 7. „Unde dai și unde creapă“, comedie în 2 acte de Alexandru Cosmar, localizată de Iuliu Popescu 25 cr.

Gramatica Română pentru învățământul primar, partea I. de *Ioan Petran*, profesor siminarial (apărută în Arad, 1898 prețul 15 cr.) e aprobată de Ven. Consistor din Arad. Venitul curat al acestei cărți didactice este destinat pentru înființarea unui fond, din care să se premieze învățătorii noștri, cari se vor distinge pe terenul învățământului și, îndeosebi, în propunerea limbii materne. Se poate comanda și dela adm. „Tribunei Poporului.“

„Povești populare“, de cuprins moral eulose de S. Teodorescu-Chirileanu. — Prețul 8 cr.

„Familia“, vechia și singura revistă literară în părțile noastre, apare în fiecare Duminică în Oradea-mare, sub direcțiunea d-lui Iosif Vulcan, membru al Academiei române. Prețul abonamentului 8 fl. pe an. Numărul 39 (Anul XXXV) din 8 Octomvrie st. n. a. e., are următorul cuprins:

Cerșitoare, de Constanța Hodoș. — Burjor (poesie), de Haralamb G. Lecca. Aca-

demia Română, raport general asupra crărilor comisiei premiilor anuale, anul 1899 (Urmare), de Gr. S. Toader — Cugetări. — Loreley (după H. Heine) traducere de N. Scheletti. — Astronomie și fotografie, de D. — Salon: „Din cașitate!“ de Dușu. — Literatură. — Teatru. — Musică. — Pictură. — Biserică și școală. — Ce e nou? — Posta redacției. — Lădarul săptămânii. — Ilustrațiuni: Hermann Sudermann. Mignon.

AVIS. P. T. domni învățătorii colegi! La multele întrebări ce mi se fac cu onoare vin a răspunde, că deși am tratat în statul de pensiuine, dar lucrul mai departe pe terenul literar-didactic, pentru noul an școlar 1899/1900 pot să vă prezint cu manualele mele didactice — scrisese multă îngrijire — într'o limbă ușor metodică practică și amăsurat gradului înțelegere a tinerimii noastre din școlile populare, ca așa carte să le fie dragă. Las să urmeze aci întreaga serie: 1. Mă abecedar 18 tabele de părete 3 fl. 60. 2. Micul abecedar P. I. ediția IX. pe l. an 20 cr. 3. Micul abecedar P. ediția V. pentru II. an 20 cr. 4. Mă legendar P. III. ediția V. pentru III. an. 30 cr. 5. Exerciții intuitive ediția pentru învățătorii 30 cr. 6. Metodul procedere, la Abecedar, p. inv. 40 cr. 7. Limba română (gramatică) 30 cr. 8. P. nomia, ediția VI. (clasa IV., V., VI.) 30. 9. Socota P. I. ediția IV. 20 cr. 10. P. II. ediția II. 20 cr. 11. Tabelele, măsurile anii ediția III. 6 cr. 12. Isoria naturală, ediția VI. 20 cr. 13. Geografia P. I. ediția IV. (cl. III. și IV.) 20 cr. 14. Istoria Ungariei ediția II. (clasa IV. și V.) 20 cr. 15. Istoria Univers., (clasa VI.) 20 cr. 16. Abecedar german-român 20 cr. 17. Istoria B. 30 cr. 18. Micul gratulant 30 cr. 19. Cântările Vitilemului 10 cr. 20. Învățături despre banii noi 2 cr. Cu stimă colegială *I. Tuduceșcu*. (Com. Te mee) posta B. Lipova.

Un comentariu la § 96 al „Statutului organic bisericesc gr.-or. rom.“ după 30 de ani, de I. cav. de Pușcariu. Brașov, 1899. Tipografia Ciurcu et. comp. O broșură în format mare cu un text de 39 pagini. Prețul 1 coroană. Se poate comanda și dela Librăria numitei tipografii.

Almanach, edat de „Reuniunea învățătorilor români de la școlile confesionale gr.-or. din diec. Caransebeșului“, din incidentu adunării generale jubilar, ținută în zilele de 10/22 și 11/23 Septemvrie 1895, cu care ocaziune s'a inaugurat monumentul lui *Constantin Diaconoviciu-Loga*. — Editura comitetului reuniunii. — Sub acest titlu harnica rennuiune a învățătorilor noștri din diecesa Caransebeșului a scos de sub tipar în „Tipografia diecesană“ din Caransebeș un op voluminos, peste 230 pagini, în format mare și elegant, având un cuprins bogat și de interes general. Prețul cărții este numai 1 fl. v. a. și se poate comanda de la „Librăria diecesană“ din Caransebeș.

Pentru membrii Reuniunii opul s'a pus la dispozițiunea P. On. domni protopresbi, terți din diecesa Caransebeșului spre vânzare ear' pentru celalalt On. public se află de vânzare (cu prețul de 1 fl. plus porto postal de 15 cr. v. a.) la Librăria diecesană din Caransebeș și la notariul comitetului, Ioan Marcu, Inv. în Nemet-Bogsan.

„Foaia Pedagogică“, ce apare la 1-a și 15-a a fiecărei luni în Sibiu, sub direcțiunea d-lui Dr. D. P. Barcianu, în Nr. 19 (din Oct.), anul III., are următorul cuprins: Cestiunea pedepselor în școala poporală de Iosif Velcean, Inv. (Urmare). — Modele de lecțiuni: Capra cu trei iezi. Poveste de Ioan Creangă, lecțiune de Dr. P. Șpan. (Urmare) Informațiuni. — Felurimi. — Corespondeță

Nouă carte de școală. A apărut tocmai zilele acestea „Geografia pentru școlile populare“, întocmită pe baza planului ministerial de învățământ, partea primă (pentru clasele III și IV), de *Vasile Goldiș*, profesor gimnazial, în editura Librăriei Ciurcu în Brașov. Prețul: 35 cr.

Acest nou manual de geografie al d-lui profesor Goldiș, în forma cum se presintă, este cât se poate de potrivit pentru cele două clase (III și IV) ale școlii populare. Împărțirea practică a capitolelor, urmate, fiecare îndeosebi, de „Observări metodice“; textul, expus într'un limbaj ușor, și cu mai multe ilustrațiuni; intercalarea în text a hartelor pentru fiecare din cele cinci ținuturi mari ale Ungariei, — sunt toate calități alese, prin cari manualul d-lui Goldiș se recomandă foarte mult tuturor învățătorilor dela școlile noastre populare.

„Economia Națională“, revistă economică, statistică și financiară apare lunar în București sub direcțiunea d-lui P. S. Aurelian. Anul XXIII. Nr. 8 (din Aug. 1899) are următorul sumar: Ideea de justiție în relațiunile sociale, de A. D. Damianoff. Bibliografia cestiunei Orientului, de St. Orășanu. Făinurile noastre la expoziția de făinuri dela Rotterdam (Olanda), de V. S. Moga. Știri economice de V. S. Moga. Bibliografii. Anunțuri.

O pagină din istoria Bucovinei din 1848—50, împreună cu niște „Notițe despre familia Hurmuzachi“, ca răspuns la articolele din ziarul „Patria“ din Cernăuți anul III. Nrii 304 și 305, în chestiunea biografilor bucovinene din Enciclopedia Română din Sibiu, de Dr. I. G. Sbierea Cernăuț, 1899.

Calindarul nostru

pe anul visect 1900

ca prim călindar scos în tipografia noastră

a apărut tocmai acum

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. porto postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“.

La comande mai mari de 10 exemplare dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului“.